

Przewodniczący Komisji Nauki i Młodzieży
Pan Artur Bramora

Szanowny Panie Przewodniczący,

Poniżej zamieszczam, w imieniu Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność” opinię o projekcie budżetu na rok 2013 w zakresie nauki i szkolnictwa wyższego.

Opinia o budżecie w zakresie szkolnictwa wyższego.

Przeanalizowaliśmy najważniejsze pozycje projektu budżetu, który przewiduje między innymi co następuje:

w części budżetowej nr 38 - 9.958.525 tys. zł;
w dziale budżetowym nr 803 - 9.925.192 tys. zł;
w rozdziale budżetowym nr 80306 - 7.821.498 tys. zł.

Pożyteczne jest zestawienie tych liczb z analogicznymi danymi w planie budżetu na rok 2012, który przewidywał:

w części budżetowej nr 38 - 9.696.014 tys. zł;
w dziale budżetowym nr 803 - 9.663.672 tys. zł;
w rozdziale budżetowym nr 80306 - 7.810.281 tys. zł.

Porównanie obu grup danych jest kolejnym potwierdzeniem pogłębiającego się wieloletniego kryzysu w finansowaniu szkolnictwa wyższego. Odnotowujemy bowiem - jeśli uwzględnić czteroprocentową inflację w 2012 roku - realny spadek finansowania od 1% do 4% w roku 2013.

Pozycja 80306 realnie maleje o około 4%, co w połączeniu z 2% spadkiem w roku 2012 spowoduje bardzo trudną sytuację w funkcjonowaniu wielu wyższych uczelni publicznych i doprowadzi do zwolnień pracowników.

Jest faktem, że istnieje rezerwa celowa nr 40 przeznaczona na podwyżki. Ale rezerwy mają to do siebie, że mogą - lecz nie muszą - być uruchomione. Kwota na planowane podwyżki płac powinna zostać wyodrębniona w poz. 80306, a nie w rezerwie celowej poz. 40. Wtedy planowane podwyżki byłyby realniejsze.

Opinia o budżecie nauki.

Ogólna kwota przypadająca na część budżetową nr 28 wynosi 5 059 476 tys. zł. Inne ważne pozycje to:

rozdział 73005 (Działalność statutowa i inwestycyjna jednostek naukowych) 2 426 442 tys. zł;
rozdział 73008 Narodowe Centrum Badań i Rozwoju 1 282 825 tys. zł;
rozdział 73009 Narodowe Centrum Nauki 899 993 tys. zł.

W budżecie na rok 2012. przewidziano na w/w pozycje kwoty następujące:
ogólna kwota przypadająca na część budżetową nr 28 wynosi 5 061 109 tys. zł;
rozdział 73005 (Działalność statutowa i inwestycyjna jednostek naukowych) 2 442 788 tys. zł;
rozdział 73008 Narodowe Centrum Badań i Rozwoju 1 274 613 tys. zł;
rozdział 73009 Narodowe Centrum Nauki 899 993 tys. zł.

Porównanie obu grup danych pozwala na następujące wnioski.

Po jednorocznym zwiększeniu w 2012 r. finansowania, w skromnych zresztą rozmiarach, następuje powrót do wieloletniej praktyki obniżania nakładów na naukę. Odnotowujemy bowiem - jeśli uwzględnić czteroprocentową inflację w 2012 roku – realny spadek finansowania ok. 4 % w roku 2013.

Niepokozi zwłaszcza zamrożenie nominalnie na tym samym poziomie, ale realnie niższe o około 4%, dotacji na działalność statutową i inwestycyjną jednostek naukowych. Fakt ten spowoduje duże napięcia w funkcjonowaniu jednostek naukowych i doprowadzi do zwolnień pracowników.

Uwagi końcowe

Projekt budżetu na rok 2013 jest realizacją pewnego liberalnego zamysłu, wcielanego – myślę, że całkiem konsekwentnie – od roku 2008. Jest już teraz zupełnie oczywiste, że program liberalny doprowadził do niepowodzenia. Faktem symbolicznym jest, że w roku 2007 najlepsza polska uczelnia – Uniwersytet Jagielloński – znajdowała się w jednym z rankingów na pozycji 275, gdy w roku 2012 w tymże samym rankingu najlepszy był Uniwersytet Warszawski na pozycji 398. KSN NSZZ „Solidarność” zachowuje zdrowy sceptycyzm wobec rankingów, ale nie możemy nie zauważyć tendencji przez nie pokazywanych. Nie mamy – my, ludzie akademickiej „Solidarności” – żadnej satysfakcji z tego powodu, że stało się to, przed czym Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność” ostrzegała od lat. Ostrzegaliśmy przed nietrafionymi zmianami ustawowymi, marnotrawstwem pieniędzy i zamrażaniem wynagrodzeń w uczelniach wyższych. Od 1.5 do 1.8 miliarda złotych, które mogły trafić do uczelni publicznych z budżetu państwa trafiło w latach 2008-2012 do uczelni prywatnych na stypendia. Podejrzewamy, że kolejne miliardy złotych ze środków europejskich dostały polskie uczelnie prywatne; a przecież – jeśli wierzyć madryckiemu Webometrics, które sklasyfikowało ponad 20 tysięcy uczelni - siedem spośród nich należy do 100 najgorszych na świecie. Z kolei niskie wynagrodzenia pracowników doprowadziły do dalszego wzrostu zjawiska pracy na wielu etatach.

Z rozczarowaniem odnotowujemy, że projekt budżetu na rok 2013 nie zawiera żadnych istotnych zmian sugerujących próbę zatrzymania postępującego upadku polskiej nauki i szkolnictwa wyższego.

Pozostaję z szacunkiem,

Przewodniczący KSN NSZZ „Solidarność”

Prof. dr hab. Edward Malec